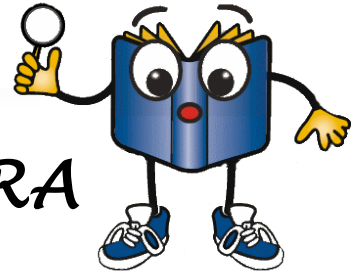

Mestna občina Celje

Komisija Mladi za Celje

BRALNA KULTURA
UČENCEV
NA OSNOVNI ŠOLI HUDINJA

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORJA

Žan ZIDANŠEK, 9. a

Gašper KARLOVŠEK, 9. a

MENTORICA

Natalija MLINAR

Celje, marec 2012

Mestna občina Celje

Komisija Mladi za Celje

BRALNA KULTURA UČENCEV NA OSNOVNI ŠOLI HUDINJA

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORJA

Žan ZIDANŠEK, 9. a

Gašper KARLOVŠEK, 9. a

MENTORICA

Natalija MLINAR

LEKTORIRALA

Petra GALIČ, prof. slov.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2012

Kazalo

POVZETEK	4
1 UVOD	5
1.1 PREDSTAVITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	5
1.2 HIPOTEZE	7
1.3 METODE DELA	8
2 TEORETSKE OSNOVE	9
2.1 OPREDELITEV BRANJA	9
2.2 DRUŽINA IN PISMENOST	10
2.3 DEJAVNIKI, KI LAHKO VPLIVAJO NA TEŽAVE PRI BRANJU	11
3 OSREDNJI DEL	12
3.1 PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH REZULTATOV	12
3.2 DISKUSIJA	22
4 ZAKLJUČEK	24
5 VIRI IN LITERATURA	25
PRILOGA 1: ANKETA	27
PRILOGA 2: BRALNI KARTONČEK	29

Kazalo fotografij

Fotografija 1: Vhod v knjižnico bogatijo naslovnice knjig	5
Fotografija 2: Knjižnica z novo stensko poslikavo in plakati	6

Kazalo slik

Slika 1: Sova – simbol znanja in učenosti	4
Slika 2: Branje je žur, reading is cool	9
Slika 3: Branje sprošča	9

POVZETEK

Branje je najboljše učenje. (A. Puškin)

Slika 1: Sova – simbol znanja in učenosti

Branje je tema, ki se ji ne moremo izogniti. Poudarja se predvsem v nižjih razredih osnovne šole pa tudi kasneje, saj težave pri branju vodijo do težav pri učenju, nalogah in tudi do slabših ocen. Lahko bi rekli, da nam tudi internet in mobilni telefon ne pomenita veliko, če ne znamo brati.

Raziskovalna naloga temelji na anketi, s katero smo ugotavljali bralno kulturo učencev Osnovne šole Hudinja. Osnovne pojme in njihovo razlago ter dejavnike, ki vplivajo na branje, smo obdelali s pomočjo različne literature.

Večina učencev razredne stopnje naše šole obišče šolsko knjižnico nekajkrat na teden, učenci predmetne stopnje pa nekajkrat na mesec. Veliko učencev bere poleg knjig za domače branje tudi knjige za bralno značko in Cankarjevo priznanje. Veliko je tudi število učencev, ki ob tem berejo še knjige po lastni izbiri. Posebej razveseljiva je ugotovitev, da berejo zato, ker to radi počnejo in ne toliko, ker morajo. Pri izbiri knjige je večini učencev najpomembnejši videz in naslov knjige. Najmanjšo vlogo pri tem ima priporočilo prijateljev. Predvidevamo, da je vzrok v tem, da se učenci o prebranem ne pogovarjajo. Morda bi bilo dobro, če bi učenci vsak mesec v razredu povedali, kaj so prebrali. Ob tem bi dodali svoj komentar k prebranemu in tako vzbudili zanimanje za določeno knjigo tudi med sošolci.

1 UVOD

1.1 PREDSTAVITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

V zadnjih letih se vedno bolj opaža pomanjkanje zanimanja za branje knjig med mladimi. Med vzroke bi gotovo lahko uvrstili večje zanimanje za gledanje televizije, igranje igrice na računalniku, brskanje po spletu, uporaba mobilnih telefonov in mnoge druge. Gotovo nekaj prispeva tudi zahteven šolski program in različne interesne dejavnosti. V šoli branje ni pomembno le pri slovenskem jeziku, temveč pri vseh ostalih predmetih, saj je branje z razumevanjem glavni pogoj za uspešno učenje.

V tem šolskem letu se na naši šoli veliko pozornosti namenja šolski knjižnici. Uvedene so bile nekatere novosti in spremembe. Vhod v knjižnico sedaj bogatijo naslovnice najbolj znanih knjig. Knjižnica je letnim časom in praznikom primerno okrašena, kar gotovo daje občutek prijaznosti in dobrodošlosti. Tudi s tehničnega vidika je nekaj novosti; knjižnica je bogatejša za novo računalniško opremo in nov način evidentiranja in izposoje knjig - uvedel se je sistem Cobiss, s katerim se je tudi naša šola pridružila skupini modernih in razvitih knjižnic v Sloveniji. Učenci so prejeli članske izkaznice in veliko sredstev se namenja nakupu nove literature. Vse to je dalo pobudo, da bi raziskali bralno kulturo pri učencih na naši šoli. Rezultati ankete bodo gotovo koristni pri spodbujanju bralne kulture v prihodnjem obdobju.

Fotografija 1: Vhod v knjižnico bogatijo naslovnice knjig

Fotografija 2: Knjižnica z novo stensko poslikavo in plakati

Raziskovalna naloga temelji na anketi, v katero smo vključili učence od drugega do devetega razreda. Učence prvih razredov smo izključili, saj večina še ne bere samostojno.

V letu 2003 je bila na Osnovni šoli Hudinja že napisana raziskovalna naloga z enakim naslovom, zato smo se odločili, da bomo primerjali nekatere takratne ugotovitve z današnjimi.

1.2 HIPOTEZE

Pred raziskovalnim delom smo si zastavili naslednje hipoteze:

1. Večina učencev razredne stopnje obišče šolsko knjižnico nekajkrat na teden.
2. Večina učencev predmetne stopnje obišče šolsko knjižnico nekajkrat na mesec.
3. Prevladuje branje knjig za domače branje in bralno priznanje; najmanj so brane knjige po lastni izbiri.
4. Na izbiro knjige ima največji vpliv videz knjige, sledi pa mu število strani.
5. Učenci razredne stopnje preberejo večje število knjig na mesec kot učenci predmetne stopnje.
6. Na razredni stopnji učenci berejo v večini zato, ker to radi počnejo; na predmetni stopnji pa zato, ker to zahtevajo starši ali učitelji.

1.3 METODE DELA

1.3.1 Delo z literaturo

Na začetku dela smo pregledali literaturo, ki se nanaša na naše področje raziskovanja. Z njeno pomočjo bomo opredelili pojem branja, dejavnike, ki vplivajo na branje in na težave pri branju.

1.3.2 Anketa

Z anketiranjem smo pridobili podatke o bralnih navadah učencev na Osnovni šoli Hudinja. Anketo smo razdelili med učence od drugega do devetega razreda. Iz vsake generacije je v anketi sodeloval po en, naključno izbran, razred, ki je anketo izpolnjeval v času pouka, saj smo želeli resen pristop učencev. Anketa je bila anonimna, da bi tako pridobili čim bolj resnične odgovore. V anketi je sodelovalo 187 anketirancev. Anketa je bila sestavljena iz osmih vprašanj. Pri šestih vprašanjih so se lahko učenci opredelili za en odgovor, pri dveh vprašanjih pa so lahko izbrali več odgovorov.

1.3.3 Statistična obdelava podatkov

Zbrane anketne vprašalnike smo pregledali, analizirali odgovore in izdelali grafe. Nekaj odgovorov smo ločili glede na spol. Pri določenih vprašanjih smo se odločili za prikaz podatkov ločeno, za razredno in za predmetno stopnjo. Za takšen način prikaza podatkov smo se odločili, ker menimo, da so med tema skupinama učencev velike razlike v bralnih navadah.

Zbrane podatke smo interpretirali in jih povezali z zastavljenimi hipotezami. Nekatere podatke smo primerjali s podatki, ki so bili na šoli zbrani v letu 2003¹.

¹ Brežnik Vesna in Bračič Špela, Bralna kultura učencev na Osnovni šoli Hudinja, Raziskovalna naloga, 2003.

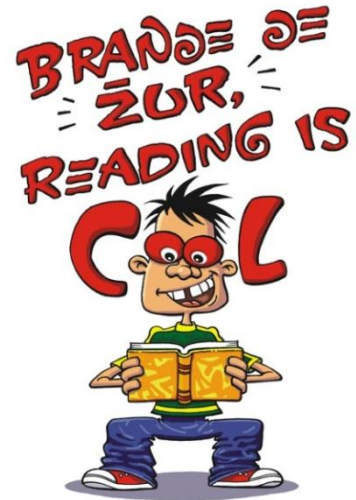
2 TEORETSKE OSNOVE

2.1 OPREDELITEV BRANJA

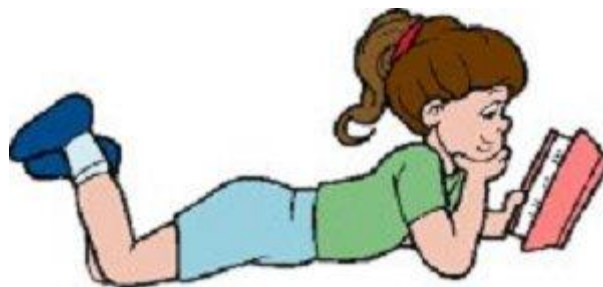
Knjiga. Knjižnica. Branje. Zakaj nekateri berejo vse življenje, drugi pa le v času šolanja, kasneje pa se za knjigo več ne zanimajo? Govorimo lahko o notranji in zunanji motivaciji za branje.

Notranja motivacija za branje izhaja iz notranje želje in potreb posameznika, iz njegove radovednosti in zatopljenosti v branje. Takšna motivacija pomeni trajen bralni interes.

Zunanjo motivacijo pa spodbujajo zunanji dejavniki, med katere uvrščamo ocene, pohvale, nagrade, priznanja, tekmovanja... Ti dejavniki so vezani na potrditev iz okolja, zato pogosto pride do izogibanja branju, ko teh dejavnikov ni več. Povedano drugače: zunanje motiviran bralec bere knjigo zato, da dobi dobro oceno, notranje motiviranemu bralcu pa je knjiga vir zadovoljstva in užitka².

Slika 2: Branje je žur, reading is cool

Slika 3: Branje sprošča

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika³ je zapisano, da pomeni brati *razpoznavati znake in glasove in jih vezati v besede*.

Branje je veščina, ki jo hočeš nočeš potrebujemo in uporabljamo vse življenje. Branje nam omogoča, da smo seznanjeni z vsemi pomembnimi informacijami. Dandanes je branja zagotovo več kot včasih, saj večina ljudi, vključno z otroki, vsakodnevno uporablja svetovni splet, kjer išče informacije. Ker se branju ne moremo izogniti, je zelo pomembno, da je branje spretnost, ki jo obvladamo, kar se da dobro.

² Pečjak Sonja, Gradišar Ana, Bralne učne strategije, Ljubljana, 2002.

³ Slovar slovenskega knjižnega jezika, Prva knjiga A–H, Ljubljana, 1970, stran 184.

Branje je le ena od oblik jezika. Za vse otroke je pomembno, da se naučijo učinkovito uporabljati vse oblike jezika – govorjenje, poslušanje, branje in pisanje. Pri tem učenju potrebujejo zanesljivo in spodbudno podporo tako s strani staršev kot s strani šole.

Branje se začne ob rojstvu; že dojenčki hočejo žvečiti slikanice in listati knjige iz blaga, kartona...

Otroci od 4 do 7 let se oblikujejo v bralce, ko se pričnejo zanimati za tiskane medije okoli sebe. Začnejo prepoznavati besede in ob pomoči že lahko berejo lažje slikanice.

Otroci od 7 do 9 let prehajajo od popolne podpore odraslih k neodvisnemu branju. Samostojno pričenjajo prebirati lažja besedila in so bolj samozavestni ob branju težjih knjig.

Otroci od 9 do 11 let so večinoma že tekoči bralci, ki razumejo pomen branja različnih čtiv in so pri branju večinoma neodvisni od odraslih. Radi prebirajo teme, ki se dotikajo njihovega življenja in izkušenj, ter se radi pogovarjajo o prebranem.

Mladostniki od 11 do 15 let so samostojni bralci, ki uporabljajo branje kot pomemben del vsakdanjega življenja. Berejo za zabavo in za pridobivanje novih informacij⁴.

2.2 DRUŽINA IN PISMENOST

Pismenost v domačem okolju se večinoma ocenjuje glede na pogostost branja otrokom in dejavnosti, ki neposredno pripravljajo otroka na učenje branja in pisanja. Manj bralnih navad se pogosto povezuje z dejavniki, kot je nižja stopnja izobrazbe, revščina, priseljena družina.

O družinah, v katerih se manj bere otrokom, je razširjeno mnenje, da se pri njih znanje in izobrazba ne uvrščata med vrednote. Vendar pa so tudi tukaj izjeme, ki izobraževanje zelo cenijo in v njem vidijo izhod iz revščine⁵.

⁴ Povzeto po: Kesič Dimic Katarina, Priporočnik o branju, Ljubljana, 2010.

⁵ http://arhiv.acs.si/publikacije/Branje_za_znaje_in_branje_za_zabavo-prirocnik.pdf (13. 2. 2012).

2.3 DEJAVNIKI, KI LAHKO VPLIVAJO NA TEŽAVE PRI BRANJU

2.3.1 Socialno ekonomsko stanje družine

Straši, ki imajo malo denarja, ne bodo zapravljali veliko denarja za knjige. Ta dejavnik pa vendar nima takšnega pomena, saj imajo otroci možnost izposoje knjig v šolskih knjižnicah, kjer sta izposoja in članstvo brezplačna.

2.3.2 Odsotnost staršev

Otroci, katerih starši so pogosto odsotni, lahko razvijejo slabe delovne in učne navade. V takih družinah imajo starši malo časa, da bi lahko kvalitetno brali z otrokom.

2.3.3 Starši s težavami pri branju

Če starši ne znajo brati, berejo slabo ali ne marajo brati, obstaja malo možnosti, da bodo brali svojemu otroku in da bodo dober vzor. Če starši nimajo zanimanja za branje, verjetno tudi otrok ne bodo spodbujali k temu⁶.

⁶ Povzeto po: Kesič Dimic Katarina, Priporočnik o branju, Ljubljana, 2010.

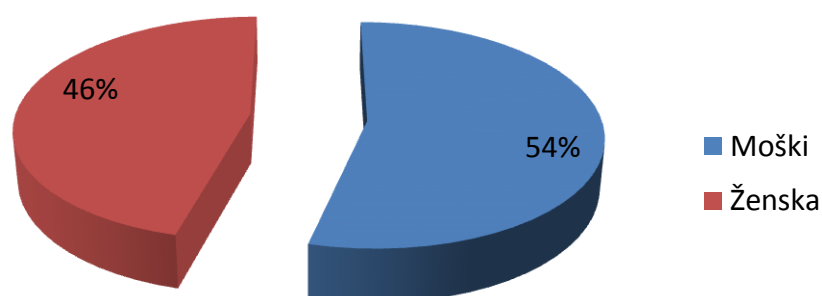
3 OSREDNJI DEL

3.1 PREDSTAVITEV RAZISKOVALNIH REZULTATOV

1. Katerega spola si?

Tabela 1: Razvrstitev anketiranih po spolu

	Moški	Ženska
Katerega spola si?	101	86

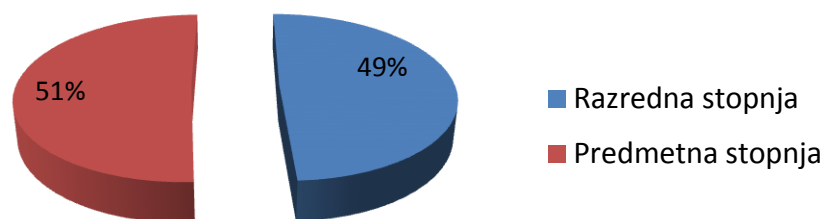
Graf 1: Razvrstitev anketiranih po spolu

Med bralci in bralkami gotovo prihaja do razhajanj v številu prebranih knjig, zato smo se odločili, da bomo anketne vprašalnike ločili glede na spol. Učencem od 2. do 9. razreda smo razdelili ankete. Med temi je bilo 86 žensk in 101 moški. Ta podatek smo potrebovali zato, da smo lahko v naslednjih vprašanjih izvedeli nekaj zanimivih podatkov, ki se navezujejo na spol.

2. Kateri razred obiskuješ?

Tabela 2: Razvrstitev anketiranih

	Razred	Število	Skupaj
Razredna stopnja	2.	27	95
	3.	26	
	4.	17	
	5.	25	
Predmetna stopnja	6.	23	92
	7.	21	
	8.	25	
	9.	23	

Graf 2: Prikaz deleža anketiranih na razredni in predmetni stopnji

Postavljene hipoteze temeljijo tudi na primerjavi med bralnimi navadami učencev razredne stopnje z bralnimi navadami učencev predmetne stopnje.

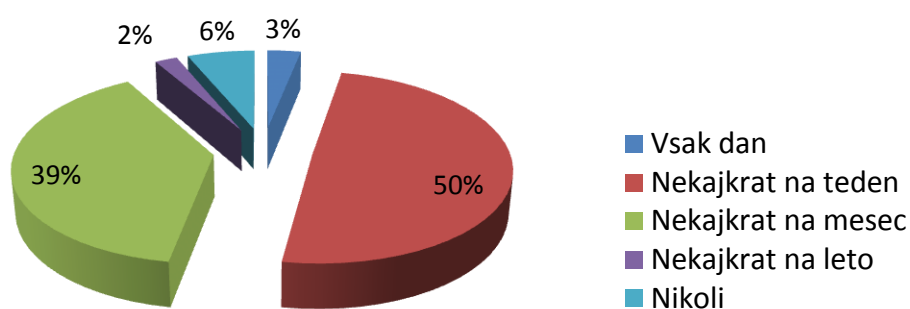
V anketi je sodelovalo 95 učencev razredne stopnje in 92 učencev predmetne stopnje. V vsaki starostni skupini je anketo izpolnjeval en razred.

Razlog, da smo to vprašanje uvrstili na anketni vprašalnik, je bil, da dobimo čim bolj natančno sliko o porazdelitvi anketirancev. Tako lahko rečemo, da je bilo v vsaki starostni skupini anketirano približno enako število učencev. Nekoliko večje odstopanje se pojavi le v 4. razredu, ki je številčno nekoliko manjši od ostalih, čeprav so v anketi sodelovali vsi učenci.

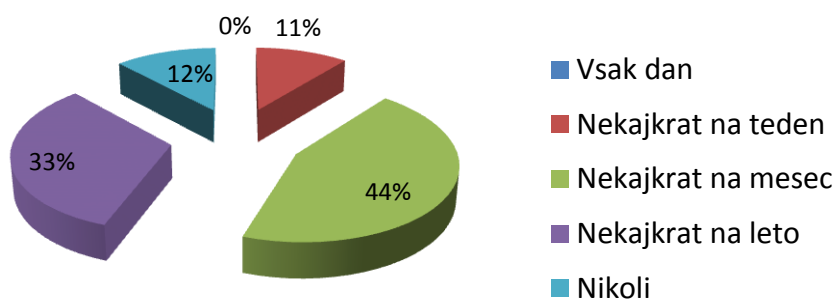
3. Kako pogosto obiskuješ šolsko knjižnico?

Tabela 3: Pogostost obiska šolske knjižnice

	Razredna stopnja	Predmetna stopnja
Vsak dan	3	0
Nekajkrat na teden	47	10
Nekajkrat na mesec	37	41
Nekajkrat na leto	2	30
Nikoli	6	11

Graf 3: Obisk knjižnice – razredna stopnja

Graf 4: Obisk knjižnice – predmetna stopnja

Zanimalo nas je, kako pogosto učenci obiskujejo šolsko knjižnico. Izbirali so lahko med odgovori vsak dan, nekajkrat na teden, nekajkrat na mesec, nekajkrat na leto in nikoli. Ugotovili smo, da največje število učencev razredne stopnje obišče šolsko knjižnico nekajkrat na teden (50 %), prav tako je bilo veliko število odgovorov pri obisku nekajkrat na mesec (39 %).

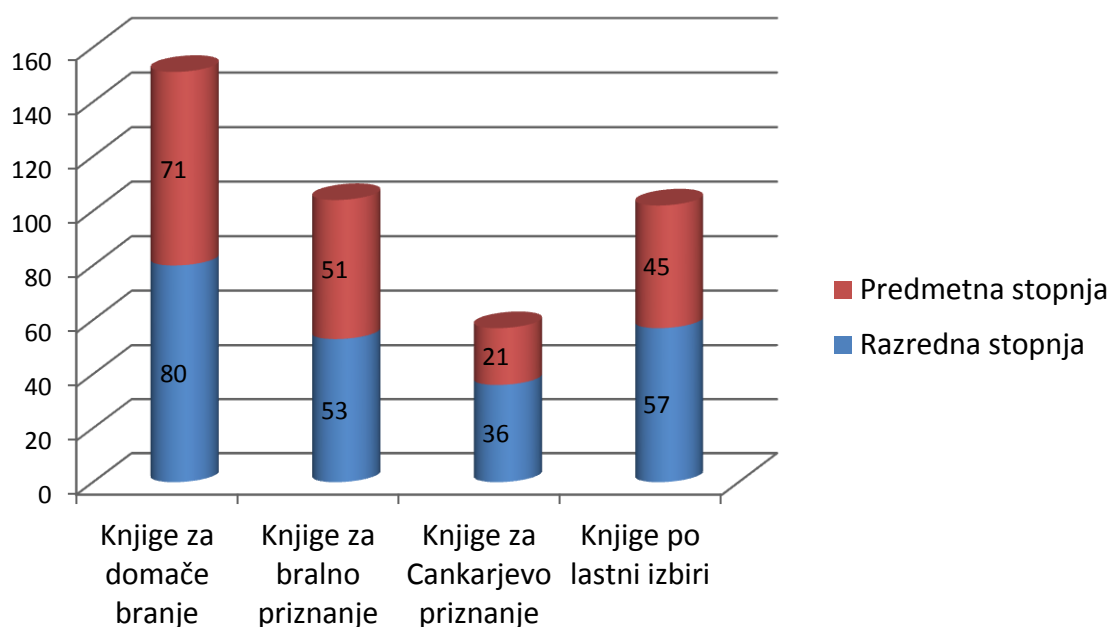
Največ učencev predmetne stopnje šolsko knjižnico obišče nekajkrat na mesec (44 %), sledijo tisti, ki knjižnico obiščejo nekajkrat na leto (33 %). Menimo, da je odstotek teh učencev previsok. Učencev, ki bi knjižnico obiskali vsak dan, na predmetni stopnji ni.

Presenetilo nas je, da je 7 učencev na razredni stopnji in 11 učencev na predmetni stopnji, ki šolske knjižnice ne obiščejo nikoli. Predvidevamo, da ti učenci obiskujejo kakšno drugo knjižnico.

4. Kakšne knjige bereš? Izbereš lahko več odgovorov.

Tabela 4: Kakšne knjige bereš?

	Razredna stopnja	Predmetna stopnja
Knjige za domače branje	80	71
Knjige za bralno priznanje	53	51
Knjige za Cankarjevo priznanje	36	21
Knjige po lastni izbiri	57	45

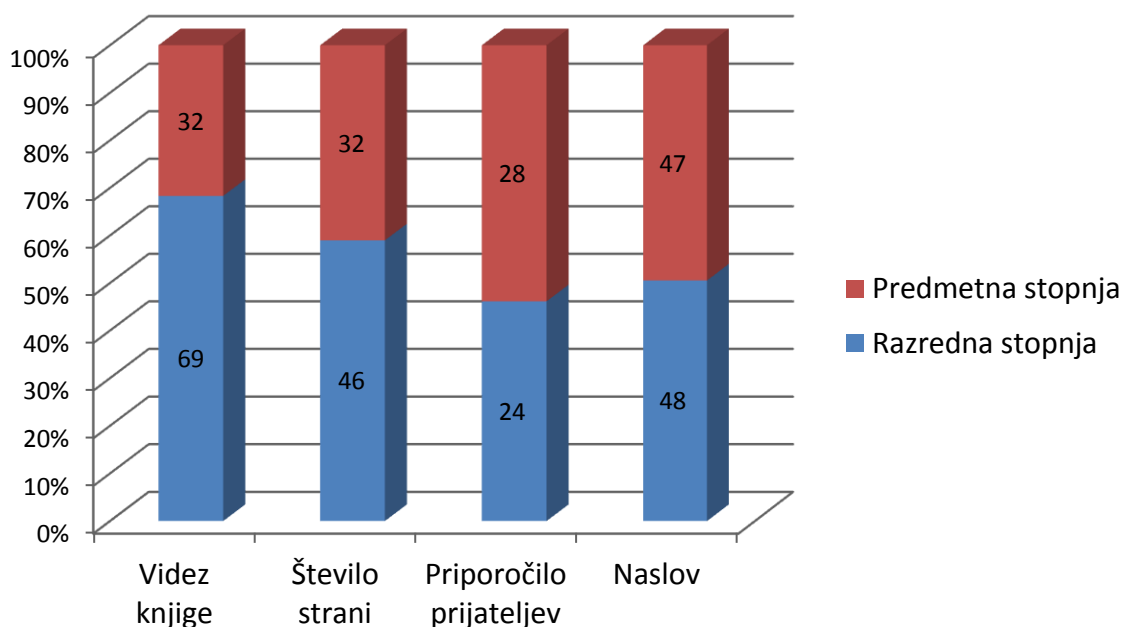
Graf 5: Kakšne knjige bereš?

Učence smo vprašali, kakšne knjige berejo. Pri tem so lahko izbrali več odgovorov. Največje število učencev, tako na razredni kot na predmetni stopnji, bere knjige za domače branje. Najmanj učencev bere knjige za Cankarjevo priznanje. Ob primerjavi podatkov predmetne in razredne stopnje lahko vidimo, da so podatki na obeh stopnjah podobni.

5. Kaj vpliva na izbiro knjige? Izbereš lahko več odgovorov.

Tabela 5: Kaj vpliva na izbiro knjige?

	Razredna stopnja	Predmetna stopnja
Videz knjige	69	32
Število strani	46	32
Priporočilo prijateljev	24	28
Naslov	48	47

Graf 6: Kaj vpliva na izbiro knjige

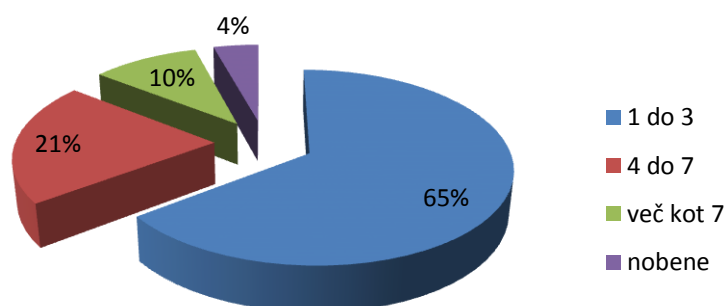
Pri odgovoru na vprašanje, kaj vpliva na izbiro knjige, so lahko učenci izbrali več odgovorov. Med večino učencev razredne stopnje je temeljnega pomena videz knjige, za tem pa naslov in število strani. Najmanj učencev pri izbiri knjige upošteva priporočilo prijateljev.

Pri učencih predmetne stopnje so odgovori, kaj vpliva na izbiro knjige, dokaj enakomerno porazdeljeni; pri večini pa vendarle prevladuje naslov. Tudi pri tej skupini anketirancev je najmanj pomembno priporočilo prijateljev. Takšen rezultat bi lahko povezali z razlogom, da se učenci ne pogovarjajo o tem, kaj berejo.

6. Koliko knjig prebereš na mesec?

Tabela 6: Število prebranih knjig na mesec

	Razredna stopnja	Predmetna stopnja	Skupaj
1–3	51	70	121
4–7	29	10	39
Več kot 7	15	4	19
Nobene	0	8	8

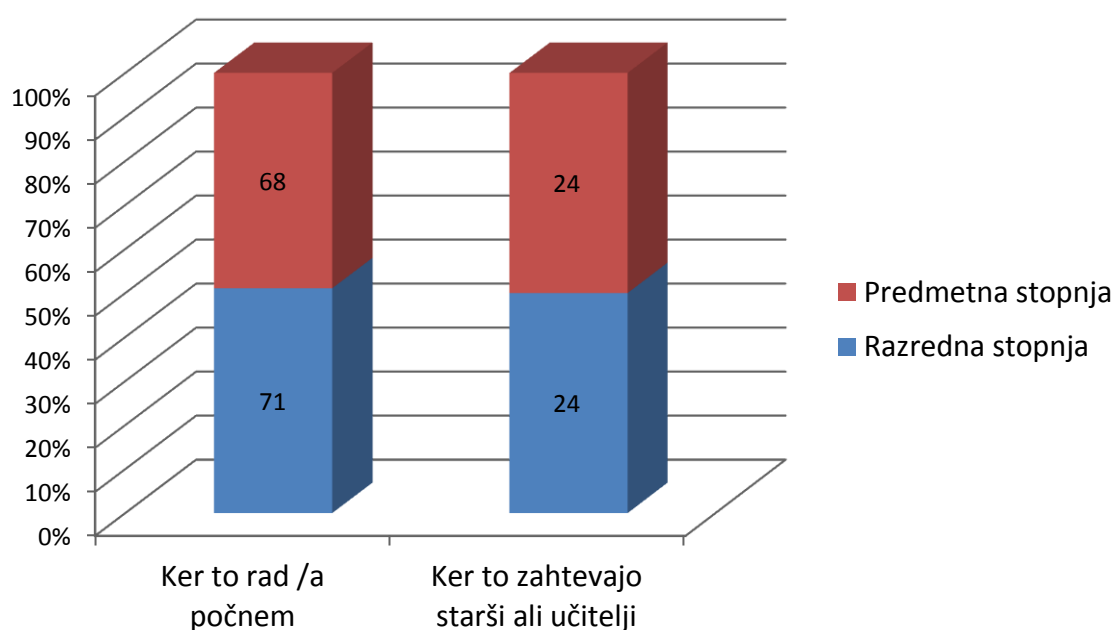
Graf 7: Število prebranih knjig na mesec

Zanimalo nas je tudi, koliko knjig učenci preberejo na mesec. 51 učencev razredne stopnje na mesec prebere 1 do 3 knjige. Takšnih učencev je na predmetni stopnji kar 70. Učencev, ki na mesec preberejo od 4 do 7 knjig, je na razredni stopnji 29, na predmetni pa samo 10. Izmed vseh anketiranih je 8 takšnih, ki na mesec ne preberejo nobene knjige. Na grafu smo prikazali podatke skupno, za vse učence. Vidimo lahko, da 65 % učencev na mesec prebere 1 do 3 knjige. 21 % je takšnih, ki mesečno preberejo 4 do 7 knjig. 4 % anketiranih ne preberejo nobene knjige.

7. Zakaj bereš?

Tabela 7: Zakaj bereš?

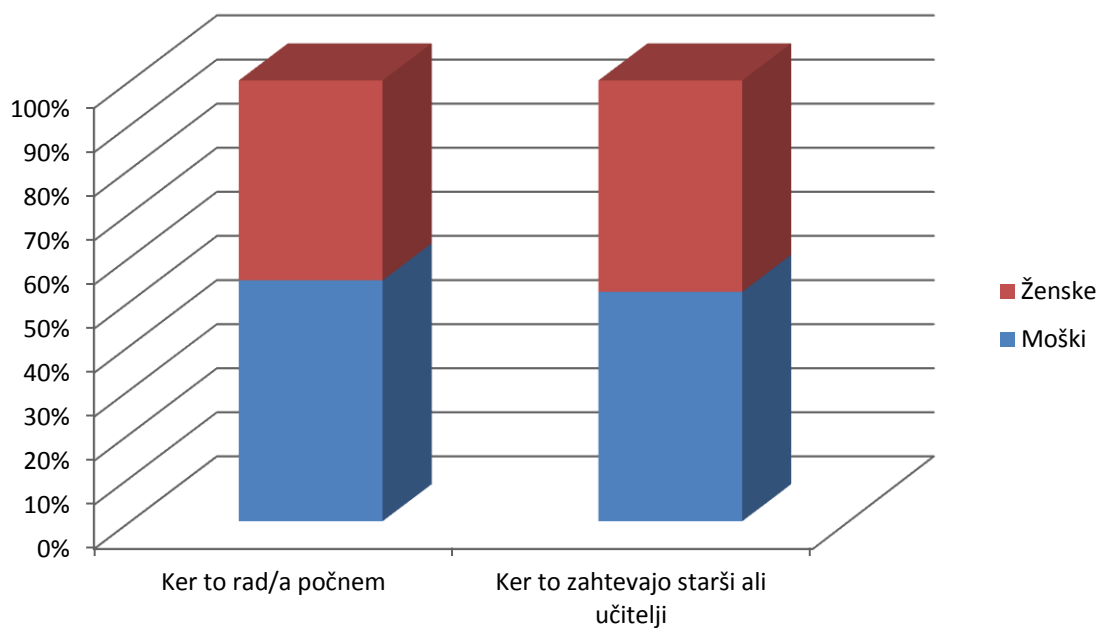
	Razredna stopnja	Predmetna stopnja	Moški	Ženske
Ker to rad/a počnem	71	68	76	63
Ker to zahtevajo starši ali učitelji	24	24	25	23

Graf 8: Zakaj bereš? Prikaz podatkov glede na razredno in predmetno stopnjo

Zanimalo nas je tudi, zakaj učenci berejo. Na voljo so imeli dve možnosti: ker to radi počnejo ali ker to zahtevajo starši ali učitelji. Odgovori so nas zelo presenetili, saj smo ugotovili, da večina učencev bere, ker to rada počne. Ob sestavljanju anketnega vprašalnika smo namreč pričakovali, da večina bere, ker to zahtevajo starši ali učitelji.

Pri tem vprašanju smo se odločili, da bomo odgovore razvrstili tudi po spolu. Pričakovali smo večjo razliko pri odgovoru a) *ker to rad/a počnem*. Predvidevali smo, da se bo večje število anketirank kot anketirancev opredelilo za ta odgovor. Izkazalo se je, da sta si rezultata zelo podobna, kar je razvidno iz grafa 9.

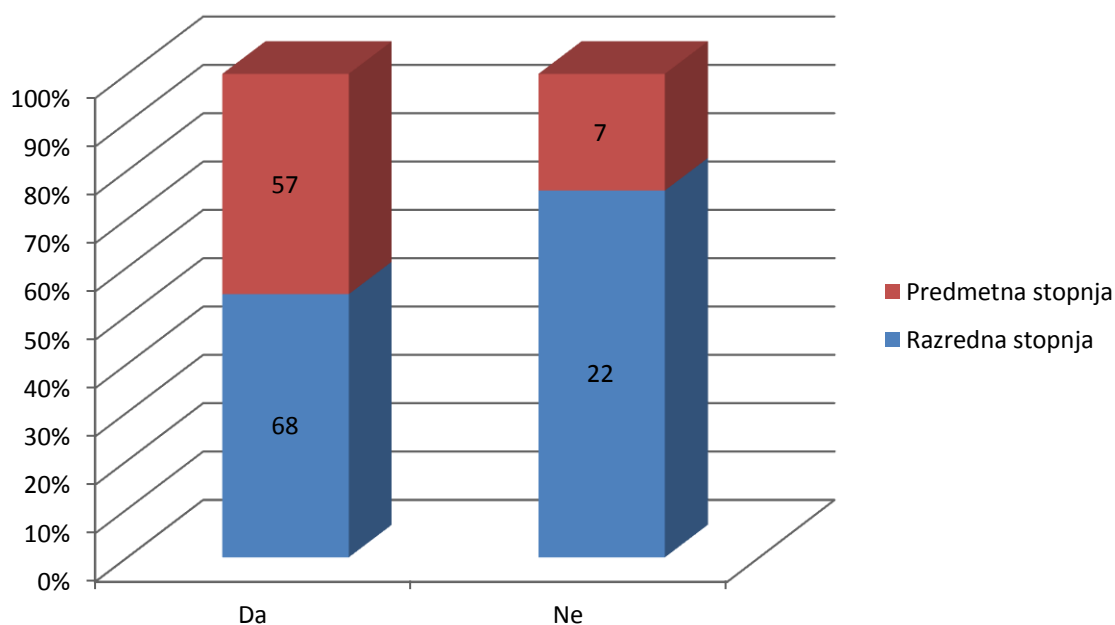

Graf 9: Zakaj bereš? Prikaz podatkov glede na spol.

8. Ali poleg šolske knjižnice obiskuješ še katero drugo knjižnico?

Tabela 8: Ali poleg šolske knjižnice obiskuješ še katero drugo knjižnico?

	Razredna stopnja	Predmetna stopnja
Da	68	57
Ne	22	7

Graf 10: Ali poleg šolske knjižnice obiskuješ še katero drugo knjižnico?

Zanimalo nas je tudi, ali učenci poleg šolske knjižnice obiskujejo še katero drugo. Odgovori so pokazali, da večji del učencev obiskuje tudi druge knjižnice. Pri tem vprašanju smo pričakovali, da bo večina učencev odgovorila, da ne obiskuje drugih knjižnic. Glede na takšen rezultat ugotavljamo, da bi bilo dobro, če bi v anketi dodali še tretjo možnost, kjer bi anketiranci dopisali, katere knjižnice še obiskujejo.

3.2 DISKUSIJA

Bralne navade smo preverjali tudi na Osnovni šoli Hudinja. To smo storili s pomočjo ankete. Pred tem smo si zastavili 6 hipotez, od katerih so se tri izkazale kot pravilne, tri pa smo potrdili le deloma.

V prvi hipotezi smo predvidevali, da večina učencev razredne stopnje obišče šolsko knjižnico nekajkrat na teden. To hipotezo lahko z gotovostjo potrdimo. Rezultati so pokazali, da je največ učencev razredne stopnje (50 %) odgovorilo, da knjižnico obiščejo nekajkrat na teden. Dodati pa moramo, da kar 39 % učencev knjižnico obišče nekajkrat na mesec.

Druga hipoteza, da večina učencev predmetne stopnje obišče šolsko knjižnico nekajkrat na mesec, se je izkazala za pravilno, saj je temu pritrnilo 44 % anketirancev.

Pod tretjo hipotezo smo zapisali, da prevladuje branje knjig za domače branje in bralno priznanje; najmanj so brane knjige po lastni izbiri. To hipotezo lahko potrdimo samo delno. Rezultati kažejo, da prevladuje branje knjig za domače branje in bralno priznanje. Ta del hipoteze velja za razredno in predmetno stopnjo. Predvidevanje, da so najmanj brane knjige po lastni izbiri, se je izkazalo za nepravilno. Ugotovili smo, da najmanj učencev bere knjige za Cankarjevo priznanje. Pridobljene rezultate smo primerjali z raziskovalno nalogo iz leta 2003⁷. Izkazalo se je, da so tudi takrat učenci na prvo mesto postavili domače branje, nato knjige za domače branje in šele nato knjige za Cankarjevo priznanje.

Četrto hipotezo, da imata na izbiro knjige največji vpliv videz knjige, za tem pa število strani, lahko deloma potrdimo za učence razredne stopnje. Ugotovili smo, da na izbiro knjige na prvem mestu vpliva videz, nato pa naslov in ne število strani, kot smo predvidevali. Dodati moramo, da je razlika med tema kriterijema zanemarljiva. Omenjeno hipotezo lahko deloma potrdimo tudi za učence predmetne stopnje. Prvi del hipoteze se ni potrdil, saj je večini pomemben naslov. Potrdimo pa lahko drugi del hipoteze, kjer pri izbiri knjig odloča tudi število strani. Enako pomemben kriterij je za učence predmetne stopnje tudi videz knjige.

⁷ Brežnik Vesna in Bračič Špela, Bralna kultura učencev na Osnovni šoli Hudinja, Raziskovalna naloga, 2003.

Peta hipoteza pravi, da učenci razredne stopnje preberejo več knjig na mesec kot učenci predmetne stopnje. To hipotezo lahko v celoti potrdimo. Kar 29 učencev razredne stopnje na mesec prebere od 4 do 7 knjig, 15 učencev pa celo več kot 7. Večina učencev predmetne stopnje je odgovorila, da na mesec prebere 1 do 3 knjige. V raziskovalni nalogi leta 2003 je bilo ugotovljeno, da večina učencev (52%) na mesec prebere od 1 do 3 knjige, 19 % jih prebere 4 do 6 knjig. Več kot šest knjig na mesec prebere 14 % učencev. Letošnji rezultati kažejo, da je odstotek učencev, ki mesečno preberejo 1 do 3 knjige, višji, saj znaša kar 65 %. Tudi tistih, ki preberejo 4 do 7 knjig na mesec, je letos več (kar 21 %). Na to, da se je od leta 2003 do danes bralna kultura na šoli izboljšala, kaže tudi podatek, da je bilo leta 2003 kar 15 % takih, ki na mesec niso prebrali nobene knjige. Danes je ta odstotek nižji in znaša le 4 %.

V šesti hipotezi smo predvidevali, da učenci na razredni stopnji v večini berejo, ker to radi počnejo; na predmetni stopnji pa, ker to zahtevajo starši ali učitelji. Rezultati ankete so potrdili, da učenci razredne stopnje v večini berejo, ker to radi počnejo. Hipotezo, da učenci na predmetni stopnji berejo, ker to zahtevajo starši ali učitelji, smo z anketo ovrgli.

4 ZAKLJUČEK

Ko nanese pogovor na temo branja in knjig, hitro pridemo do besed, da se danes vse manj bere. Morda je na nek način to res. Časa je vedno manj, obveznosti vedno več in časa za branje, ob katerem bi uživali in se sprostili, zmanjkuje.

Z raziskovalno nalogo na temo branja smo želeli spoznati bralne navade učencev naše šole. Marsikateri odgovor nas je pozitivno presenetil. Izkazalo se je, da učenci poleg obvezne literature berejo tudi knjige po lastni izbiri, sodelujejo na tekmovanjih in obiskujejo druge knjižnice. To je dober znak in kaže na to, da je bralna kultura učencev na Osnovni šoli Hudinja dobra.

Najpomembnejši cilj, ki ga želijo doseči vse šole je, da znajo učenci lepo in pravilno brati. Ob tem je pomembno, da prebrano tudi razumejo. Ob obisku šolske knjižnice lahko vidimo, da je tam vedno veliko mlajših učencev, ki z zanimanjem listajo slikanice.

Tudi na Osnovni šoli Hudinja smo uvedli novosti, s katerimi želimo izboljšati bralne sposobnosti. Tako vsak učenec dobi seznam, v katerega vsak dan vpiše, kako dolgo in kaj je bral (Priloga 2). Zraven dodajo starši svoj podpis. Na ta način se želi doseči, da bi vsak učenec, od prvega do petega razreda, na dan bral vsaj 15 minut. Poleg te obveznosti pa bodo v tem šolskem letu najbolj pridni bralci nagrajeni. Da bi šolsko knjižnico še bolj približali učencem, bo vsak razred pri uri slovenskega jezika obiskal knjižnico in tako spoznal njeno ureditev ter način delovanja. Upamo, da bodo ti ukrepi pomagali, da bo čez nekaj let morebitna podobna raziskovalna naloga pokazala še boljšo bralno kulturo učencev.

5 VIRI IN LITERATURA

1. BREŽNIK Vesna in BRAČIČ Špela, Bralna kultura učencev na Osnovni šoli Hudinja, Raziskovalna naloga, Osnovna šola Hudinja, 2003
2. CARR Nicholas, Plitvine: kako internet spreminja naš način razmišljanja, branja in pomnjenja, Ljubljana, Cankarjeva založba, 2011
3. KESIČ DIMIC Katarina, Priporočnik o branju, Ljubljana, Alba, 2010
4. Slovar slovenskega knjižnega jezika, prva knjiga A-H, Ljubljana, DZS, 1970
5. http://arhiv.acs.si/publikacije/Branje_za_znaje_in_branje_za_zabavo-prirocnik.pdf (10. 2. 2012)

Sliki z naslovnice:

6. http://www.google.si/imgres?q=knjiga&num=10&hl=sl&biw=1366&bih=624&tbs=itp:clipart&tbm=isch&tbnid=r0gC1WJpnHhSiM:&imgrefurl=http://knjiznicakrize.blogspot.com/p/urnik-v-knjiznici.html&docid=zfiOjVlaRc9e4M&imgurl=http://2.bp.blogspot.com/_LQPqUPVDABo/TIaF_yfuccl/AAAAAAAAAHE/NsxYS5W7S7k/s1600/knji%2525C3%252585%2525C2%2525BEnica.gif&w=375&h=338&ei=LqtQT6a IMPm4QTByOndDQ&zoom=1&iact=rc&dur=428&sig=104215108207854145202&sqi=2&page=1&tbnh=108&tbnw=113&start=0&ndsp=27&ved=1t:429,r:1,s:0&tx=56&ty=41 (2. 3. 2012) in
7. http://www.google.si/imgres?q=knjiga&hl=sl&biw=1366&bih=624&tbs=isch&tbnid=7ErjFKeCW67ycM:&imgrefurl=http://www.besplatni-oglas.net/show/oglas_rss/32513.html&docid=InZ9AyCAhOn6HM&imgurl=http://www.besplatni-oglas.net/pictures/04b335649b2dd5.jpg&w=400&h=268&ei=4axQT97kNaH24QTC0JT4DQ&zoom=1&iact=rc&dur=597&sig=104215108207854145202&page=1&tbnh=122&tbnw=176&start=0&ndsp=21&ved=1t:429,r:3,s:0&tx=89&ty=56 (2. 3. 2012)

8. Slika 1:

<http://www.google.si/imgres?q=reading&hl=sl&sa=X&biw=1366&bih=624&tbs=itp:clipart&tbm=isch&tbnid=MQTsH68ecfcC8M:&imgrefurl=http://100bookninja.wordpress.com/2010/07/19/a-little-reading-inspiration/&docid=1cPckeCLc0ebnM&imgurl=http://100bookninja.files.wordpress.com/2010/07/aa-reading-owl.gif&w=2730&h=2519&ei=WqlQT8bDDZLQ4QTuul22DQ&zoom=1&iact=rc&dur=645&sig=104215108207854145202&page=1&tbnh=114&tbnw=124&start=0&ndsp=23&ved=1t:429,r:5,s:0&tx=71&ty=60> (2. 3. 2012)

9. Slika 2:

<http://www.google.si/imgres?q=reading&start=21&num=10&hl=sl&biw=1366&bih=624&addh=36&tbm=isch&tbnid=jClfWYU-6eGwLM:&imgrefurl=http://www.britishcouncil.org/sl/slovenia-education-literature-reading-is-cool.htm&docid=uUQ0xu65KZ5LpM&imgurl=http://www.britishcouncil.org/sl/slovenia-literature-arts-reading-is-cool-330-mulc.gif&w=330&h=278&ei=EKJQT7XXEgeK4gT7r4XqDQ&zoom=1&iact=hc&vpx=293&vpy=224&dur=523&hovh=199&hovw=234&tx=103&ty=93&sig=104215108207854145202&sqi=2&page=2&tbnh=136&tbnw=135&ndsp=28&ved=1t:429,r:15,s:21> (2. 3. 2012)

10. Slika 3:

http://www.google.si/imgres?q=branje&num=10&hl=sl&biw=1366&bih=624&tbs=itp:clipart&tbm=isch&tbnid=NIW0ztnzzG2WBM:&imgrefurl=http://svetbesed.blogspot.com/2011/11/branje-spet.html&docid=GQ_pnHRaIHyltM&imgurl=http://3.bp.blogspot.com/_kCdgepKVXB4/TrY1GHsJJmI/AAAAAAAAA1I/4z5bowV0vew/s1600/branje.jpg&w=300&h=140&ei=p6pQT8GJB4KO4gT1gszWDQ&zoom=1&iact=rc&dur=549&sig=104215108207854145202&sqi=2&page=1&tbnh=67&tbnw=143&start=0&ndsp=25&ved=1t:429,r:24,s:0&tx=79&ty=33 (2. 3. 2012)

11. Fotografiji sta delo avtorjev raziskovalne naloge.

PRILOGA 1: ANKETA

BRALNA KULTURA NA OSNOVNI ŠOLI HUDINJA

Sva učenca 9. razreda in delava raziskovalno nalogo z naslovom Bralna kultura na OŠ Hudinja. Prosiva, da izpolniš anketo, ki je anonimna.

1. Katerega spola si?
 - a) Moški
 - b) Ženska

2. Kateri razred obiskuješ?
 - a) 2.
 - b) 3.
 - c) 4.
 - d) 5.
 - e) 6.
 - f) 7.
 - g) 8.
 - h) 9.

3. Kako pogosto obiskuješ šolsko knjižnico?
 - a) Vsak dan
 - b) Nekajkrat na teden
 - c) Nekajkrat na mesec
 - d) Nekajkrat na leto
 - e) Nikoli

4. Kakšne knjige bereš? Izbereš lahko več odgovorov.
 - a) Knjige za domače branje
 - b) Knjige za bralno priznanje
 - c) Knjige za Cankarjevo priznanje
 - d) Knjige po lastni izbiri

5. Kaj vpliva na izbiro knjige? Izbereš lahko več odgovorov.
 - a) Videz knjige
 - b) Število strani
 - c) Priporočilo prijateljev
 - d) Naslov

6. Koliko knjig prebereš na mesec?
 - a) 1–3
 - b) 4–7
 - c) Več kot 7
 - d) Nobene

7. Zakaj bereš?
 - a) Ker to rad/a počnem
 - b) Ker to zahtevajo starši ali učitelji

8. Ali poleg šolske knjižnice obiskuješ še katero drugo knjižnico?
 - a) Da
 - b) Ne

Hvala za sodelovanje!

Gašper in Žan, 9. a

PRILOGA 2: BRALNI KARTONČEK**BRALNI KARTONČEK MAREC 2012: GLASNO BRANJE PRED STARŠI**Priporočamo vsakodnevno glasno branje, ki naj traja vsaj 15 minut.

Datum		Čas branja		Kaj je učenec bral – naslov? (knjiga, berilo, ...)	Podpis staršev	Sem bral	Nisem bral-a
		od	do				
ČETRTEK	1.3.					☺	☹
PETEK	2.3.					☺	☹
SOBOTA	3.3.					☺	☹
NEDELJA	4.3.					☺	☹
PONEDELJEK	5.3.					☺	☹
TOREK	6.3.					☺	☹
SREDA	7.3.					☺	☹
ČETRTEK	8.3.					☺	☹
PETEK	9.3.					☺	☹
SOBOTA	10.3.					☺	☹
NEDELJA	11.3.					☺	☹
PONEDELJEK	12.3.					☺	☹
TOREK	13.3.					☺	☹
SREDA	14.3.					☺	☹
ČETRTEK	15.3.					☺	☹
PETEK	16.3.					☺	☹
SOBOTA	17.3.					☺	☹
NEDELJA	18.3.					☺	☹
PONEDELJEK	19.3.					☺	☹
TOREK	20.3.					☺	☹
SREDA	21.3.					☺	☹
ČETRTEK	22.3.					☺	☹
PETEK	23.3.					☺	☹
SOBOTA	24.3.					☺	☹
NEDELJA	25.3.					☺	☹
PONEDELJEK	26.3.					☺	☹
TOREK	27.3.					☺	☹
SREDA	28.3.					☺	☹
ČETRTEK	29.3.						
PETEK	30.3.						
SOBOTA	31.3.						

